

בס"ד טו' מר-חשון ה'תשע"ב
 הדלקת נרות - 16:24
 צאת השבת - 17:15
 רבנו תם - 17:49
 לפי הלוח המדויק של "אור החיים"

שנה שלוש עשרה - עלון מס' 596
 @ ביום ראשון טז' חשוון - פטירת ר' אליעזר
 מנחם מן ש"ך זע"א.
 @ ביום חמישי כ"ח חשוון הילולת ר' מרדכי שרעבי זצ"ל.

אברהם יגל

לעיין בבאי מוסאי בן אברהם ז"ל
 לרפואת ולהצלחת כל עם ישראל.

פפטידיון: "ואשה אחת"
 (מלכים ב' ד')

פרשת וירא

מעייני הפרשה:

- ← ביקור המלאכים אצל אברהם ושרה ובשורתם על הולדת יצחק לעת זקנתם.
- ← הפיכת סדום ועמורה והצלת לוט ומשפחתו.
- ← אברהם ושרה בגרר.
- ← הולדת יצחק וגירוש ישמעאל מבית אברהם.
- ← הברית בין אברהם ואבימלך בבאר שבע.
- ← עקדת יצחק, הנסיון העשירי והגדול.
- ← תולדות בני נחור שממנה יצאה רבקה.

א. אברהם אותיות : **אהב** (את ה' גם כשהיה לו) מר.
 ב. אברהם אותיות : **מ(ל)הו** (לשמוע בקול) **אב** (שבשמים).
 ג. אברהם אותיות : **ראה** (וירא אליו ה') **ב(ר)ית** (מילה).
 ד. אברהם אותיות : **הם אר(ור) בר(וך)** (היינו אורריך אורו ומברכך ברוך). ה. אברהם ר"ת **הכניס אורחים ביתו משביע רעבונם**. ו. אברהם ר"ת **ביקש רחמים (על)הפיכת מונעי אורחים (סדום)**. ז. אברהם גמטי נסיון בנד. ח. אברהם גמטי **נסה** (אותי ה') **אקבל** ט. אברהם אותיות **אמר** (לאורחיו) **ה(ודו) ב(וראכם)**. י. אברהם ר"ת **העלה איל רצוי** (לפני ה' כאילו) מעלה בנו.

המלאכים שמעו בשמים על גדולתו של אברהם וכאשר ביקרו אצלו, רצו לתהות על קנקנו ולדעת במה כוחו גדול. אבל אברהם הסתיר את מדרגותיו מהם והם לא ראו כלום. לכן שאלו איה שרה אשתך? כי חשבו שאולי יודע להם משהו על מעשיו של בעלה. אבל אברהם ענה להם: הנה באוהל - **צנועה היא** וגם ממנה לא יודע להם כלום. (רמתיים צופים)

ב. **רמזי אברהם**
 א. אברהם אותיות : **אהב** (את ה' גם כשהיה לו) מר.
 ב. אברהם אותיות : **מ(ל)הו** (לשמוע בקול) **אב** (שבשמים).
 ג. אברהם אותיות : **ראה** (וירא אליו ה') **ב(ר)ית** (מילה).
 ד. אברהם אותיות : **הם אר(ור) בר(וך)** (היינו אורריך אורו ומברכך ברוך). ה. אברהם ר"ת **הכניס אורחים ביתו משביע רעבונם**. ו. אברהם ר"ת **ביקש רחמים (על)הפיכת מונעי אורחים (סדום)**. ז. אברהם גמטי נסיון בנד. ח. אברהם גמטי **נסה** (אותי ה') **אקבל** ט. אברהם אותיות **אמר** (לאורחיו) **ה(ודו) ב(וראכם)**. י. אברהם ר"ת **העלה איל רצוי** (לפני ה' כאילו) מעלה בנו.

למה אמר ה' את זאת לאברהם ולא לשרה? הנכנס למטבחן של חברו ורואה שאשתו אינה מדקדקת בכשרות - ידע **שבעל-הבית אשם בדבר**, משום שהוא אינו מדקדק כל כך בכשרות ואשתו מקילה עוד יותר והמשרתת עוד יותר. כשראה הקב"ה ששרה צחקה - תלה את האשמה **באברהם** (ואף שה' ידע את האמת, רצה ללמדנו מוסר השכל) ושאלו למה זה צחקה שרה? כלומר, בוודאי אתה אשם בזה.
 ב. **"האחד בא לגור וישפט שפוט"** (י"ט ט')

ב. **"סורו זה בית עבדכם"** (ט-ב).
 למה אמר אברהם "אל נא תעבור מעל עבדך" ולא הזכיר "בית"? מכיון שכשהיה אורח בא אל אברהם איבנו, מיד חדל אברהם מלהיות **בעל הבית**, כי אם היה מעמיד את כל הבית לרשותו של האורח והופך להיות **משרת בלבד**...
 ב. **"דע כי בות תמיה"** (כ-ז).
 מכאן שבן נח נהרג על שהיה לו ללמוד ולא למד. (מכות ט'). והרי קל וחומר מה בן נח נענש על שום שהיה לו ללמוד ולא למד - על אחת כמה וכמה מי שאינו בן נח וגם למוד למד, אלא שאיננו מקיים את אשר למד, שעונשו גדול לאין שיעור... (בשם אחד הגדולים).

למה סירבו כל אנשי סדום להכניס זרים אל ארצם? משום שהיו חוששים, פן יתפסו אותם זרים את כל הכהונות הגבוהות במדינה ואת רסן השלטון, תוך דחיקת רגליהם של ילידי הארץ. וכך אמרו ללוט: כיצד יכול אתה לדרוש מאתנו כי נכניס אנשים זרים, בעוד רואה אתה כי: "האחד בא לגור וישפט שפוט" - הנה בא זר אחד והוא כבר נעשה לשופט, הרי אם יבואו זרים רבים יקחו מאתנו את כל השלטון.
 ב. **"ואל הבקר רץ אברהם ויקח בן בקר רך וטוב"**

ב. **"ואיש איז בארץ לבוא עלינו"** (י"ט ל"א)
 כלומר, אין איש בארץ שיהיה **ראוי** לבוא עלינו, כי חשבו את עצמן למיוחסות גדולות. (דעת זקנים מבעלי התוספות) ראה עד כמה התרברבות יכולה להוליך שולל את האדם. היא לא התביישה לקרוא את שם בנה מואב - **מאבא**, ובלבד שלא יחשדו בה שנישאה ללא מיוחס. (ר' שלמה יהלומי)

אברהם רץ לבקר, להיכן? (זכ' ישראל) לפי השו"ע יד נאמר שאין לבקר חולה בשלוש שעות הראשונות של היום כי כוחו חזק ואין להצטער עליו. ולא בשלוש שעות האחרונות כי צערו גדול ותש כוחו מלבקש רחמים. לכן יוצא שבאו המלאכים בשלוש השעות האמצעיות של היום. ואיפה נמצא העדר באלו השעות של היום? **במרעה! לשם רץ אברהם.** (ב. בר דין הי"ו)

ב. **"ואיש איז בארץ לבוא עלינו"** (י"ט ל"א)
 כלומר, אין איש בארץ שיהיה **ראוי** לבוא עלינו, כי חשבו את עצמן למיוחסות גדולות. (דעת זקנים מבעלי התוספות) ראה עד כמה התרברבות יכולה להוליך שולל את האדם. היא לא התביישה לקרוא את שם בנה מואב - **מאבא**, ובלבד שלא יחשדו בה שנישאה ללא מיוחס. (ר' שלמה יהלומי)

הסירו ממשול מדרך עמי!
 אין לעיין בעלון בשעת התפילה וקריאת התורה.
 במקום שיש עירוב, יש לטלטל ע"י קטן.
 העלון טעון גניזה

בניד כשתילי זתים - חינוך

כף לחיות

בסיפור סדום ועמורה יכולים אנו למצוא מוסר השכל חשוב ביותר ביחס לבסיס הקיום האנושי. כאשר האווירה השוררת היא של עכשו, מיד וכעת, ניצול כל רגע בחיים למען העונג והנוחות. ומכאן, חוסר הסתכלות על העתיד ועל העלול לקרות בהמשך כתוצאה מדרך חיים כזאת. כך נראית לנו מסגרת החיים והחינוך הקלוי של אנשי סדום ושל לוט ובני משפחתו.

רק לדבר אחד לא שתו יושבי ערי הכיכר את ליבם, למעמדן המוסרי, למערכת הערכית הלקויה המנחה אותן וכשהמוסר לקוי האבדון מגיע חרף חוזקן הפיזי והכלכלי. חסרונן של חוסן מוסרי ממוטט את החברה במוקדם או המאוחר. להמחשת רעיון זה בא פירוט קורותיהן של סדום ועמורה ערב הפיכתן, מחד תחושת הביטחון העצמי ומאידך הפיכתן מרגע לרגע תוך בירור חסרונן של מוסר אנושי מינימאלי בהן. לכן, מנסה אברהם להציל את מה שאפשר אם ימצא בהן מוסר כלשהו בדמותם של צדיקים. לכן, מזכירה התורה את גודל השחיתות בסדום כאשר אנשיה מסיים לעשות שפטים בשני המלאכים המזדמנים לעיר בדמותם של אורחים.

נשאר לנו רק מפתח אחד!

ויבא אליהו ה' באלני ממרא והוא ישב פתח האהל... בפסוקים הללו טמון סוד כביר עצום ואדיר, אשר מלווה אותנו במשך כל ימי חיינו וגם בדורנו הסוד הפך לשיר והמנון ואלו מילותיו:

מי שמאמין לא מפחד... ולנו יש את מלך העולם והוא שומר אותנו מכולם...

@ ויבא אליהו - אם הפחד והיראה של האדם מופנים "אליו יתברך", והוא שם בה' מבטחו.

@ ה' באלני ממרא - גימטריה (עם המילים) הבוטח באלוקים - מצליח.

@ והוא - זה שלא ירא מה' - ושם מבטחו בבשר ודם.

@ ישב פתח האהל פתח היום - חשוף ונתון "לחוס היום", לסכנות ולפגעי הזמן, והסיעתא דשמיא אינם מנת חלקו.

@ וישא עיניו - כאשר חש האדם המאמין בקשיים ובייסורים, הוא נושא עיניו לשמים...

@ וירא - הוא "רואה" את הבורא מבעד לייסורים, ומבין שהם איתות עבורו כדי שיתחזק ויתקרב וישוב לאלוקיו, ואכן הוא קולט ומתקרב יותר אל הבורא.

@ והנה שלשה אנשים נצבים עליו - לפתע השערים נפתחים, השועה מגיעה ונשלחים משמים מלאכים לטפל בעיותיו.

ברכה והצלחה ופרנסה טובה

לעידן ועידן עופרי היי

שתרמו לסעודה הרביעית בלויין.

זכות השיעור בלויין של מרן

הרה"ג **עובדיה יוסף** שליט"א

לרפואתם והצלחת ילדיהם, שיזכו לפרנסה טובה, אושר, נחת ושלווה ויתגשמו כל משאלות ליבם לטובה וירוו נחת מכל יוצאי חלציהם.

רפואה שלימה

לאברהם אהרני

בן שושנה היי

הקב"ה ישלח מזור ומרפא לרמ"ח אבריו ושס"ה גידיו. שיחזור לאיתנו ויזכה לשנים רבות טובות ונעימות.

מרכות ואיחולים לפסחים

למאיר וזלז' נסימי היי להולדת הבן ניי

יה"ר שיעלה במעלות התורה והיראה ויצליח בכל דרכיו ומעשיו, שיתברך בכל מילי דמיטב ברוחניות ובגשמיות. וברכה והצלחה **כיפה ויקותיאל נסימי**.

הברית התקיים בע"ה בשבת זו בבית"כ "אהבה ואחוה" רח' משעול האלמוגן (האלון פינת האורך) בשעה 11:00 הציבור מוזמן

ברכה והצלחה

למיכאל וזנדה ז'ספי היי

שיזכו בבריאות ופרנסה טובה, אושר, נחת ושלווה ויתגשמו כל משאלות ליבם לטובה.

ברכה והצלחה לידידנו

שלום ומרים בבזדה

שיזכו ברפואה שלימה ובפרנסה טובה, אריכות ימים ושנים ה' ישלם שכרם וימלא משאלות ליבם לטובה. וברכה **לשירה** בת מרים שתצליח בלימודיה ובכל מעשיה.

ברכה והצלחה

למירון דוידית בת ז'ילה

לכ"ט' דוידית בת ז'ילה

על כל הסיוע והעזרה רפואה שלימה ופרנסה טובה ובכל מילי דמיטב ברוחניות ובגשמיות ותזכנה לזיווג הגון משרוש נשמתן הטהורה

"קול יען וקול שמה, קול חתן וקול כל"ה"

מזל טוב ואיחולים לבביים לידידנו

אשר ורית בן יהודה היי

מנשה ויוכבד אפטבי היי

לנישואי **מישאל ניי** עם **הדס** מנב"ת יה"ר שיקימו בית נאמן וכשר בישראל ויעלה הקשר יפה לבנין עדי עד ויזכו להמשך את מסורת הבית המפואר.

"ענני הגפן בענני הגפן דבר נאה ומתקבל"

פסעה סופה ומזלז'חנת

נפתח שיעור מעניין בהלכות ברכות עם הרב **עוזי נסימי היי** בכל שבת בשעה 13:00 בבית"כ **"פורת יוסף"** ברח' הגלבויע. (במקלט)

כל הציבור מוזמן

בריאות והחלמה איתנה :

רחמים יצחק-פור בן מרים היי

משה מוסאי בן זליכה היי

ציון נאמן בן מרים היי

משה נאמן בן מרים היי

מרדכי יעקובי בן ציפורה היי

אברהם נאמן בן מרים היי

ישראל פרגי רפאל בן מרים היי

שרה מיארה בת חנה מנב"ת

נזימה אלדד בת מרים מנב"ת

לכל חולי ופצועי צה"ל ועם ישראל.

לעיני הישר והענו

יצחק

בן אברהם

עפארי ז"ל

ביום שישי כא' חשוון פקידת שנתו.

יה"ר שימליץ טוב בעד ילדיו וכל משפחתו.

לעיני האשה הכשרה הצנועה והצדקת

רחל

בת פריחה גוזלן ז"ל

ביום שישי כא' חשוון פקידת שנתה.

יה"ר שתמליץ טוב בעד ילדיה משפחתה וכל צאצאיה.

ברכה והצלחה

לשבתאי ושרה מוסאי

שיזכו בבריאות ובפרנסה טובה, אריכות ימים ושנים ה' ישלם שכרם וימלא משאלות ליבם לטובה. וזיווג הגון **לאייל** בן שרה היי. **לאלון** בן שרה היי. **לאופיר** בן שרה היי וזרע בר קיימא **לאביבית** בת שרה מנב"ת.

שבת שלום ומבורך

לעילוי נשמת :

רחל מטודי בת מרסל ז"ל

שמחה בר-דיין בת עזיזה ז"ל

רבקה יעקובי בת פרי ז"ל

עטייה בן חנה חגי'אג' ז"ל

חנה (נורו) נאמן בת חנוס ואהרון ז"ל

דיאמנטה חגי'אג' בת רגילה ז"ל

שרה נאמן בת מזל ז"ל

שמואל דויד בן שרה ויוסף ז"ל

שמואל מוסאי בן רבקה ודניאל ז"ל

אליהו רחמני בן מסעודה ז"ל

ניסים נסימי בן ביבי ז"ל

שלום נביאן בן טוטי ז"ל

יעקב אטיאס בן סעדה ז"ל

מתי (מעטוק) כלפון ז"ל בן יפה שתחיה

לע"נ **מרדכי לארי ז"ל**

בן שלמה ושרה היי

נלב"ע י"ד טבת תשנ"א ת.נ.צ.ב.ה.

לע"נ **בבאי מוסאי** בן אברהם וזליכה ז"ל

נלב"ע ערב שבת קודש פרשת יתרו

כ' שבט תשנ"ו ת.נ.צ.ב.ה.

”אל תקרי הליכות אלא הלכות”

שאלה: אלו כלים חייבים טבילה?

תשובה: דוקא כלי סעודה חייב להטבילם, דהכתוב מדבר בכלי סעודה. דכתיב, ”אשר יבוא באשי”. ואין דרך להשתמש באור אלא בכלי סעודה. וכן מבואר בגמ' (ע”ז עה ע”ב) אפי' זוזא דסרבלא נמי יהיה חייב טבילה, א”ל כלי סעודה אמורין בפרשה. לפי פשוט הגמ' דוקא כלי עבודה א”צ טבילה דפירש רש”י (שם) זוזא דסרבלא, מספריים שגוזזים בהם בגדי צמר וכו' ע”ש.

דבר שהוא לא כלי סעודה אבל מכשיר את המאכל לסעודה כגון סכין לחתוך ירקות אף שצריך בישול שפיר ייחשב כלי סעודה ויתחייב טבילה. אמנם עיין מרדכי פ”ק דחולין שכתב סכין של שחיטה אינו צריך טבילה דלאו כלי סעודה הו', דהרי הבהמה לא ראויה לאכילה לכן לא חשיב כלי סעודה משום שעדיין צריך בישול או צליה ע”כ. הנה מבואר דדבר שצריך בישול וכדו' לא חשיב כלי סעודה, וכך פסק השו”ע (סי' קכ ס”ה) סכין של שחיטה יש מי שאומר שאינו צריך טבילה.

כתב השו”ע (יו”ד סימן קכ סעיף ח) וז”ל לא לקחו הראשון לצורך סעודה אלא לחתוך קלפים וכיוצא בו אין צריך להטבילו עכ”ל. ולפ”ז אם הטבילו לא עשה כלום הואיל ולא נתחייב בטבילה, משום שעכשו לא הוי כלי סעודה א”כ אין הטבילה מועלת להכניסו לקדושת ישראל. ונפק”מ אם נמלך בעל הכלי להשתמש בו לצרכי סעודה דחל עליו תורת כלי סעודה, שצריך לטובלו שנית. כן נראה מדברי מרן.

ועוד, כתב המרדכי סוף ע”ז ודוקא כשאותם כלים לתשמיש של סעודה אבל אם אינו רוצה לתשמיש של סעודה כגון סכין לעשות קלפים וקדרום לחטוב עצים אין צריך טבילה.

הפ”ח (ס”ק יט), כתב ולי נראה דאוליין בכלי בתר רוב תשמישו וכל כלי שאינו מיוחד להשתמש בו מאכל אף שלפעמים רגילים להשתמש בו למאכל אין צריך טבילה ואף מאן דפליג גבי הגעלה מודה הכא וכו' הכא לכו”ע אלין בתר רוב תשמישו. עכ”ל. וכ”כ בשלחן גובה (ס”ק טז). ובבן איש חי (שנה שניה פ”י מטות אות י”א) וכן נראה שפסק בהליכות עולם (פ”י מטות הערה י’ ו-יא). ערוך השלחן (סעיף מ). פתחי תשובה (ס”ק ו).

לסיכום: אין צריך טבילה אלא כלי מתכות וזכוכית המשמשים לאכילה ושתייה כגון קערות, כוסות, צלחות, סכינים, מזלגות שיפודים, שרירים, מחבתות וכדו'. ולכן סכין שמשמשים בו לחיתוך קלף לסת”מ פטור מטבילה. ואף הסכין שנעשה לצורך סעודה כשמשמש לא לצורך סעודה פטור מן הטבילה. ואם לפעמים משתמש בו לצורך סעודה, יש אומרים שהולכים אחר רוב תשמישו. ויש אומרים כיון שמשמש מידי פעם לצורך סעודה חייב. מכל מקום הלכה כדעה ראשונה שהולכים אחר רוב תשמיש הכלי. והרוצה להחמיר על עצמו תבוא עליו ברכה.

שאלה: האם כלי זכוכית צריך להטבילם?

תשובה: כתב המאמר מרדכי (אוי”ח סי' שכג ס”ז) וזת”ד ראיתי בספר הלכה ברורה שכתב אם הם כלי זכוכית לא הוי אלא מדרבנן. ע”כ. ותמה עליו דהא לא מצינו חילוק בין כלי זכוכית לכלי מתכות ותמצא מחלוקת הפוסקים בענין טבילה זו אי הויא מדאורייתא או דרבנן אבל נראה פשוט דמאן דאית ליה דהויא מדרבנן אף בכלי מתכות ס”ל הכי, וחילוקו של הרב הלכה ברורה לא ראינוהו ולא שמענוהו ואינו לפי קוצר דעתינו. ע”כ. וראה עוד בבן איש חי (שנה ב פרשת מטות ס”ק ב). וגם לסוברים שחייב טבילתן מדרבנן יש לברך על טבילתן דגם על מצוות דרבנן אנו מצווים שנאמר לא תסור מן הדבר אשר יגידו לך ימין ושמאל.

לסיכום: כלי זכוכית אף שלא כתובים בתורה שחייבים בטבילה, חייבים טבילה י”א שחייב טבילתן מהתורה ויש אומרים מדרבנן וכן עיקר. ומברך על הטבילה כדיון כל מצוות דרבנן.

חומר זה הובא מספרו של הרב עוזי נסימי הי”ו
”מענה השלחן” שיראה אור בקרוב בעזרת ה' יתברך.

נכתב ע”י ר' עוזי נסימי הי”ו

ניתן לשאול שאלות בהלכה בכולל ”תפארת רחמים”
או בטלפון 050-7529102 בין השעות 9:30 - 17:00

”מכל מלמד” השכלתו!...”

”שלשלת” - טעם מיוחד ונדיר במינו

הטעם ”שלשלת” מופיע בתורה ארבע פעמים בלבד. שמו של טעם זה בא מהסיפורה - שלוש ונובע מהעובדה שכאשר מנגנים אותו, שומעים שלוש פעמים עליה וירידה בטעם (גם לספרדים וגם לאשכנזים). מעניין שבכל מקום בו מופיע טעם זה, מראה על פעולה מתמשכת ואולי הסגנית קימעה.

”שלשלת” מופיע 3 פעמים בספר בראשית ופעם אחת בספר ויקרא בפרשת ”צו”:

א. בפרשתנו בעניין לוט, כשאמרו לו המלאכים שיש לצאת מן העיר, נאמר (בראשית י”ט, ט”ז): **”וַיִּתְמַקְּמָה”** - על מילה זו - ”שלשלת”, לאמר לנו שהתנהל לאיטו והיה ספק בליבו אם אכן יהפכו את העיר או לא.

ב. בעניין אליעזר עבד אברהם כשהתפלל לסימן למציאת זיווג ליצחק, נאמר (בראשית, כ”ד, י”ב): **”וַיִּאמֶר”** - על מילה זו יש ”שלשלת”, לאמר לנו שהארץ בתפילתו ושהיה מאמין ולא מאמין אם אכן יקבל סימן משמים, שכתוב אחר כך: **”וַהֲאִישׁ מִשְׁתַּאֲהָ, לָהּ; מִקְרִישׁ--לְדַעַת הַהַצְלִיחַ ה' דְּרָכּוֹ, אִם-לֹא”**.

ג. בעניין יוסף כאשר סירב להיות עם אשת פוטיפרע אדונו, נאמר (בראשית, ל”ט ח'): **”וַיִּמָּאֵן”** - על מילה זו יש ”שלשלת”, לאמר לנו על מלחמתו של יוסף, התמידית והיומיומית ביצר התאוה. ואמרו חז”ל: **”ויבוא הביתה לעשות מלאכתו, רב ושמואל, חד אמר מלאכתו ממש, וחד אמר צרכיו עמה! עד שנגלה אליו דיוקנו של אביו...”**

ד. בעניין שחיטת הקורבנות, נאמר (ויקרא, ח', כ”ג): **”וַיִּשְׁחֹט”**, ללמדנו להזהר בדיני שחיטה, שישחט בניחותא וברצף כדי שלא יעבור על דיני שחיטה, כגון: שהייה. חלדה. דרסה. הגרמה ועקור.

רפואה אלטרנטיבית

אניס

אניס הוא צמח מחמם היעיל לחימום העור והשרירים. צמח זה יעיל בטיפול בבעיות בהם מעורב קור. יש להימנע מלהשתמש בו במקרה של דלקת עיניים ועור בהם מעורב חום.

הוא טוב לשימוש חיצוני כקומפרס. יש לקלות את החומר עד שיתחמם ואז לעוטפו בבד. טוב לשימוש במקרים של תחושת קור וכאב בטן. דרך נוספת להקל על כאב בטן היא לשתות פעמיים ביום מרקחת העשויה מכפית של פלפל שחור וזרעי אניס טחונים ולהמיסה במעט יין-אורז. הרמב”ם מציין אותו כצמח המועיל לכאבי בטן, גזים, חוסר תיאבון, הרעלת קיבה, ריח רע מהפה, שיעול, עצירות, מיעוט חלב אצל יולדת, השמנה והזדקנות מהירה.

" ואבותינו סיפרו לנו "

למלך נכנס לרחוב היהודים ומאז לא שב, ועתה יש לגרש את כל יהודי הממלכה ויפה שעה אחת קודם. "אכן כך" - הביע המלך את הסכמתו, "ברם, כראוי במדינה מתוקנת יש לערוך משפט מסודר, לזמן חבר שופטים, קטגור וסגור ואם אכן ישתכנעו השופטים כי היהודים הם ששלחו יד במשנה למלך, או אז יגורשו מארצי לבלתי השאיר כאן בארץ ולו אחד מהם".

שליח נשלח בבהילות אל בית רבנו לזמנו לשמש כסגור ליהודי הממלכה, ובינתיים קרא המלך בסתר לאחר מהנוכחים בעצת המשנה למלך לברר אצלו את שאירע. תחילה דבק הלה בעלילה שרקם הכומר, אבל המלך לא הניחו לנפשו ובאיומים קשים הוציא מפיו את האמת לאמיתה - וזו כמובן תאמה להפליא את המחזה שראה בבית רבנו. חלפו מספר שבועות ורבנו הגיע לארמון המלוכה ושוכן בו אחר כבוד, ואילו המלך זימן את חבר השופטים וקבע את הדיון הראשון למחרת בצהרי היום, כאשר לפני כן תיערך סעודה גדולה כדי שחבר השופטים יוכל לעשות את מלאכתו בצלילות הדעת.

בעיצומה של הסעודה פנה רבנו אל המלך, "חושבני כי ראוי שהמלך יצווה להביא ממרתפיו יין מלכות משובח שבכוחו לפתוח את הלב". "אמנם כך", הסכים המלך, "אך במרתפי הארמון ישנם עשרות סוגי יין שכל אחד משובח מרעהו. זה מתוק יותר ובחבית הסמוכה יין עדין. יין לבן לצד יין אדום בטעמים וניחוחות שונים. הבה נרד כולנו למרתפי הארמון וכל אחד מהנוכחים ייבחר לעצמו את היין הטוב ביותר שימצא לנכון". קמו אפוא המלך והשרים אל מרתפי הארמון. ברם לפתע צץ הכומר בראש הקבוצה והוא החל מחוה כי למיטב ידיעתו הרי שהחביות הנמצאות בצד שמאל של המרתף הן הטובות ביותר. ברם רבנו הורה כי לדעתו יש ללכת דווקא לצד ימין ואף המלך הסכים עמו.

צעדה הקבוצה לצד ימין והנה במקום שורת צחנה קשה. "מהו הריח החריף הזה?" שאל המלך בפליאה מעושה, ואילו הכומר משיב "כנראה שיש לאוורר את המקום מכל החטב...". ברם רבנו שידע היטב מה מקור הריח פנה כה וכה עד שמצא פיסת קרקע ריקה בין החביות. "כאן" הצביע רבנו, והמלך ציוה לחפור שם במהרה. בתוך דקות ספורות נמצאה שם גופתו של המשנה למלך כשמדי המלכות עודם עליו. "ומה זה?" שאל המלך בחרון אף והכומר שוב התייצב להסביר. "כנראה היהודים שהרגוהו בחרו לקבורו דווקא כאן". אך המלך סירב לקבל את ההסברים. "כיצד נכנסו הנה היהודים?" קרא בועף "חוששני" - הצביע על כמה מהשרים שישבו בסוד עצת הקשר של המשנה למלך, "כי אתם הרגתם את חברכם מרוב קנאה, והחלטתם להעליל את הדבר על היהודים". אותם שרים ניסו להכחיש ולנסות לשכנע את המלך כי לא הם שחוללו זאת, אך פניו עטו ארשת קשוחה והוא הודיע כי יוציא להורג את כל חבר השרים, אם לא יודו מי עשה זאת באמת.

בלית ברירה נאלצו אלו לגלות את האמת לאמיתה, כי המשנה למלך צנח מת לפתע מירייה שהגיעה ממרחקים באופן בלתי מוסבר, וכי הכומר הוא שהחליט להפוך את הפרשייה המוזרה לעלילה על ראש היהודים.

עד מהרה התגודדה גוויתו של הכומר תלויה על עמוד בחצר המלך למען ישמעו ויראו, ואילו המלך הודה לרבנו "אכן גדול אתה ממני..."

(בספר "חוטאים המשולשים" (מונטריאול קנדה - תשי"ד) מובא כי הגה"ק רבי צדוק הכהן מלובלין זצוק"ל שמע סיפור זה מזקן בן תשעים ששמעו מהחיד"א זי"ע, תלמיד רבינו, ששמעו מרבנו בעצמו). (בן אי"ש חי, המבשר)

שנה אחת בחודש טבת חלם רבנו חיים בן עטר זיע"א, ה"אור החיים" הקדוש, חלום, ובחלומו הוא רואה כי גזירה חמורה נגזרה על בני ישראל הדרים באחת ממדינות הים. בכה רבנו, התפלל וצם ימים רבים לביטול הגזרה המרה. באותה מדינה התגורר מלך אדיר שהיה בקי בחכמת המזלות. יום אחד עלתה במחשבתו לבדוק אם יש מי שנולד באותה שעה ובאותו מזל כמוהו. לאחר שבדק גילה כי ישנו אדם כזה והוא רבי חיים בן משה ממשפחת בן עטר, הדר בעיר פאה שבמרוקו. אותו מלך השתומם על כך שבן גילו ומזלו יהיה דווקא יהודי, והחליט לנסוע לפאס להכיר את בן מזלו. קרא לשריו והודיע להם כי על מנת להשתלם במדעי המלוכה החליט לצאת למסע בן חודשיים בממלכות השכנות, ולאחר מכן ישוב אל כס ממלכתו, ובינתיים משנהו ימלא את מקומו. כאשר אמר כך עשה, החליף את בגדי מלכותו, לקח עימו עבד אחד, מרכבה ויצא לדרכו. לאחר מספר ימים הגיע לעיר פאס ושם חיפש ומצא את ביתו של רבנו. רבנו שהה אותה עת מחוץ לבית, ולשאלת המלך השיבה הרבנית כי ישוב לאחר חצות היום. בינתיים המתין המלך בביתו של רבנו כשהוא מתבונן סביבו בתימהון - האמנם בן מזלו חי בעוני שכזה?!

בינתיים הגיע חצות היום ואל הבית נכנס אדם עני הלבוש בבגדים דלים, ובראותו את אורחו השתחוה אפיים באומרו "אדוני המלך, בוא ברוך ה' ". "מדוע תקראני מלך?" שאל האורח בפליאה, ורבנו השיבו כי לכל אדם מתלווה מלאך לשומרו, "ולפי מדרגתו של אותו שר של מעלה המתלווה אל כבודו לשומרו, הבנת כי מלך הוא". "ועתה ספר לי" - פנה רבנו אל אורחו "מדוע טרחת לבוא אלי מארצך?". והמלך השיבו, שראה באצטגנינות שבן גילו ומזלו הוא ולפיכך הסתקרן להכירו. "אך פלא בעיניי", המשיך המלך, "מדוע חי אתה בעוני מחפיר שכזה?" ואילו רבנו השיב בפשטות "גדול אני מהמלך...". כאשר צחק המלך כשהוא מחווה על העוני והדלות בו שריו רבנו, הוציא רבנו מראה ואמר למלך "הבה ונתבונן בתוכה".

הביט המלך במראה והנה מפת העולם לנגד עיניו, רבנו הורה לו להסב את פניו אל הקיר ואחר כך להתבונן במראה שוב. והנה כאשר הסב את פניו מהקיר והנה במראה רק מדינת מלכותו. "עתה יסב המלך את פניו שנית ואראה את עיר המלוכה בפרוטרוט". המלך עשה כדבר רבנו ואז נגלה לנגד עיניו ארמונו המפואר. התבונן ביתר עיון והנה מחזה מבעית לעד עיניו. המשנה למלך יושב בחברת גדולי המלוכה, ופורט באוזניהם תכנית כיצד עם שובו ירעילו את המלך וייתנו בראשו את כתר המלכות, כשהמשנה למלך מבטיח יקר וגדולה מיוחדים לכל המצטרפים לקשר. המלך נבעת והתבונן ברבנו אחוז פלצות, "האומנם כך מתרחש כעת בארמון? האוכל לעשות דבר מה?". ורבנו הורה למלך לאחוז את הרובה שעל שכמו, לכוון אל ראשו של המשנה למלך הנראה במראה שעל הקיר ולירות בו. כדברי רבנו עשה המלך, ומשנהו נפל ארצה, כששרי המלוכה מתבוננים בתימהון הכיצד אירע הדבר.

מבהלים וחרדים שלחו בבהילות את אחד המשרתים לקרוא לכומר הארמון, ולהיוועץ בו מה לעשות. ראה זאת הכומר ומחומו נרקמה תכנית שטנית. "עתה נטמין את גופת המשנה באחד ממרתפי הארמון, וכשהמלך ישוב נציג לפניו שני עדים שיספרו לו כי ראהו את משנהו נכנס לרחוב היהודים, ומאז לא שב". ולפתע שבה המראה למלאכתה הקבועה, מראה היא את המלך ורבנו העומדים בחדר, ורק חור הירי שבוצע דרכה מקודם מעיד על המחזה המופלא שנראה דרכה בדקות האחרונות. המלך רשם לעצמו את השעה המדויקת בה אירעו הדברים, והבטיח לרבנו כי אם אכן קרו הדברים במציאות, אזי בשובו אל ארצו יראה לקיים משפט צדק. ובשובו לארצו, והנה כאשר ראה כן היה, המשנה למלך נעדר, ובמהרה התייצבה בפניו משלחת של שרים ונכבדי המלוכה ובראשם הכומר כשבפי הכל סיפור אחיד. המשנה

אם יש ברשותכם סיפור מרגש בעל משמעות
הטומן בתוכו דברי מוסר, הנהגות או חוכמת חיים,
אנא העבירו למערכת העלון. טל': 054-9151601
או בדואר אלקטרוני: avi.musai@siemens.com